

בית

מרן

ערש"ק
ד' סיוון תשע"ט
פרשת נשא
מספר דין: וחי איש (סופרים יג)
ערב חג השבועות

עלון מס' 213

לענין מרן רבינו עובדיה יוסף זע"א

הרב המקדים: הרה"ג רבי שלמה עטייה שליט"א
ראש מוסדות 'בית יעקב' בת ים

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ק לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת החג	רבינו תם
ירושלים	19:28	20:20	21:16
תל אביב	19:26	20:18	21:13
חיפה	19:29	20:21	21:17
באר שבע	19:25	20:17	21:13

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הלכות חג השבועות

המעלה להישאר נעורים בליל שבועות. מה נכון ללמוד בליל שבועות. הכנה משבת ליום טוב. זמן הקידוש בליל שבועות. אם תוספת שבת או יו"ט נחשבת לכל ענין. דין שכח או נאנס להניח תפלין ונזכר בלילה או אחר שהתפלל ערבית או אחר שקיבל שבת. יום ירושלים

היו נכונים

ב. כל אחד צריך לנוח בערב החג, כדי שיהיה לו כח ללמוד בלילה. השנה ליל שבועות חל במוצאי שבת, ומותר לנוח בשבת, לישון שלש או ארבע שעות, אפילו שמתכוין כדי שיהיה לו כח בלילה, לא ידונו אותו על המחשבה שלו, כי לא ניכר ממעשיו שכוונתו שיהיה לו כח למוצאי שבת, בפרט שזו הכנה לדבר מצוה, רק שלא יאמר בפיו שמתכוין לנוח כדי שיהיה לו כח ללמוד בלילה, כי זה כמו מכין משבת ליום טוב.

ליל שבועות

א. מנהג ישראל קדושים בליל שבועות לעסוק בתורה במשך כל הלילה! בזהר הקדוש (פרשת אמור דף צח ע"א) מובא שהחסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזה ועוסקים בתורה, ואומרים: בואו לנחול מורשה קדושה לנו ולבנינו בשני עולמות. עוד כתוב בזהר (הקדמת הוזהר דף ח ע"א) על כל הנשאים ערים כל הלילה ושמחים בו ואומרים את התיקון, כולם יהיו רשומים בספר הזכרונות לפני ה' יתברך, והקב"ה מברך אותם בשבעים ברכות וכתרים של העולם העליון. כמה אנשים רצים אחר רבנים לקבל ברכות, כאן שבעים ברכות מהקב"ה בכבודו ובעצמו. והעיקר לשבת ללמוד בלי דיבורים מיותרים ובלי לישון?

גמרא או תיקון

ג. דעת החק יעקב (סימן תצד) שבלייל שבועות אברכים ובחורי ישיבה ימשיכו בלימוד הגמרא, כי סדר הלימוד של "תיקון ליל שבועות" נועד רק לעמי הארץ שאינם יודעים ללמוד. אולם הגאון מוילנא עצמו - שהוא חשוב כמעט כמו אחד מהראשונים - נהג לקרוא תיקון ליל שבועות³ המובא בקריאת

3 פעם המגיד מדובנא הודמן בליל שבועות לבית מדרשו של הגאון מוילנא, ראה הגר"א שהמגיד מדובנא יושב ולומד גמרא, שאלו: למה אתה לא קורא תיקון? אמר לו המגיד: כבודו יודע את כל התורה כולה, ויכול ללמוד ממנה רק ראשי פרקים, משל למה הדבר דומה, לסותרים העוברים ממדינה למדינה, אינם לוקחים איתם את כל הסחורה שלהם, אלא רק דוגמאות בעלמא מכל סוג בד וכדומה. והנמשל, אתה יודע את כל התורה, ובשבועות אתה אומר דוגמא מכל חלקי התורה, מהתורה,

1 בליל הושענא רבה המנהג להיות נעורים בלילה רווח יותר אצל הספרדים, אבל בשבועות כולם נשאים ערים, בין ספרדים בין אשכנזים.

2 התיאור של מעמד הר סיני הוא דבר מפליא, במדרש (דברים רבה פרשת ואתחנן) מובא שהקדוש ברוך הוא פתח לעם ישראל את כל השבעה רקיעים, והראה להם מראות אלקים. ועוד אמרו במדרש (שוחר טוב זומור ח), שאפילו עוברים במעי אדם, הקדוש ברוך הוא עשה את בטן אמותיהם כמו זוכית, כדי שיוכלו לראות ולדבר עם הקדוש ברוך הוא, והיה "כל ההר עשן". ועם כל המעמד הגדול הזה חלק גדול מעם ישראל נרדמו, והקב"ה מתגלה אליכם במעמד כזה כביר ואתם נרדמים? מיד "בקולות וברקים עליהם הופעת" - הקב"ה העיר אותם, ולכן בכל שנה בליל שבועות אנחנו נשאים ערים לכפר על העוון שעם ישראל נרדמו בהר סיני.

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:

חיה אביגיל בת אליס לדמו"ש
אביגיל חיה בת שושנה לדמו"ש

הכל הכי טוב לילדים ולנו! חייגו: 5290*

יכל השונה הלכות בכל יום... הוא בן עוזיב!

התחדשנו!!
בוקו הליכות בית מרן
5 דקות של הלכה יומית
מפי הרב אברהם דניאל שליט"א

האזינו עכשיו ב-5293*
שלוחה 2<4

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5 חג השבועות**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 סגולות לחג השבועות**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 6 הלכות חג השבועות**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
 - עמ' 7 חג השבועות - מדור לדור**
הרה"ג משה והב שליט"א
 - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

מבקשים להתפלל לרפואת: אברהם בן רבקה הומיון ולרפואת: רפאל יורם ירוחם בן שושנה

מועד. וכך גם דעת החיד"א (בספר לב דוד פרק לא), "ודבר בעיתו מה טוב" (משלי טו, כג). כשנפתחה הישיבה שלנו "חזון עובדיה", נסתפקנו מה ללמוד בליל שבועות, וכמו בכל שאלה יש לנו אב זקן' התיעצנו עם מרן זצ"ל, מרן אמר לי: אם יקראו תיקון מיד אחר הסעודה, הם בחורים צעירים שקוראים מהר, ועד שלוש לפנות בוקר יגמרו, ואז יפטטו או ילכו לכותל ויהיה ביטול תורה, לכן יתחילו ללמוד גמרא, ובחצות לילה יקראו תיקון עד תפלת שחרית, ויתפללו עמידה בנץ החמה, וכך הנהגנו בישיבה, ואכן זה גורם לחשק והתמדה, וכך מנצלים את הלילה.

מכין משבת ליום טוב

ד. השנה שחג שבועות חל במוצאי שבת צריך להיזהר לא להכין את האוכל והשלחן לפני שיצאה שבת. במוצאי שבת בבין השמשות שהוא איסור מדרבנן, אם יש צורך גדול יש להקל להוציא את האוכל מהמקרה ולהניחו על הפלאטה. אבל בשבת עצמה אין לעשות שום הכנה שניכר שהיא לצורך הלילה, ולכן אין להניח כמות גדולה של אוכל על הפלאטה, כי ניכר שזה לצורך יום טוב. ורק אם מניח על הפלאטה אוכל שיתחמם בשבת וראוי לאכול ממנו בשבת, ואינו ניכר שהוא לצורך הלילה, יש להקל.

זמן הקידוש בליל שבועות

ה. בכל ערב שבת המנהג פשוט להתפלל ערבית בפלג המנחה, ואחר כך לקדש ולסעוד⁵. אבל בליל שבועות אנחנו נוהגים לחכות עד צאת הכוכבים ורק אז לקדש⁶, וזהו על פי מה שכתב בספר עמק ברכה (דס"ט ע"ג) להגאון רבי אברהם הלוי הורוויץ⁷ בשם מהר"י

מהר"ן, מהמדרשים, אנחנו לא הגענו לדרגה הזאת...

4 המנהג לקרוא קריאת שמע כשמיגע חצות הוא על פי הקבלה, כי לפי הפשט יש לקרוא קריאת שמע רק אם הולך לישון, שלא יבואו לו שדים בחלום להפחיד אותו. קוראים את כל קריאת שמע ולא רק פרשה ראשונה, אבל לא צריך לקרוא גם את כל הנוסח של קריאת שמע שעל המיטה, וגם מרן זצ"ל נהג לומר את קריאת שמע בלבד.

5 בעיקר בשעון קיץ כשיש ילדים קטנים וכבר הם עייפים ונודניקים, איזו צורה זו של סעודת שבת שזה בוכה מכאן וזה מכאן. יש לנו מצוה להוסיף מחול על הקודש, כמבואר בגמרא (ר"ה ט ע"א, ויזמא פא ע"ב) אין לי אלא יום הכיפורים שבתות וימים טובים מנין, שנאמר תשבתו שבתכם. לדעת רוב הראשונים - וביניהם שני עמודי ההוראה הר"ף והרא"ש (ויזמא שם) - תוספת שבת מדאורייתא. אמנם הרמב"ם לא כתב דין תוספת שבת בהלכות שבת, רק בהלכות יום הכיפורים (פ"א מהלכות שבת ע"ה), ומהו למד מרן בכסף משנה (שם) ובבית יוסף (סימן רסא) שלהרמב"ם אין דין תוספת שבת כלל. והרדב"ז (בלשונות הרמב"ם סימן קלג, ורס"ח) למד שעל כל פנים לדעת הרמב"ם אין דין תוספת שבת מדרבנן. אבל זה פלא, כי אם כך היה הרמב"ם צריך לכתוב זאת, לכן הרבה הכריעו כמו מרן. מעניין הדבר, שהרמב"ם בהלכות פתח שבת, כתב שיש לאדם רשות להתפלל ערבית של שבת מבעוד יום. ואם נאמר שלדעת הרמב"ם אין כלל דין תוספת שבת, אם כן לכאורה יכול לעשות מלאכה אחרי תפלת ערבית של שבת, שהרי אין לו דין תוספת. ומכל מקום הלכה לא כהרמב"ם, שהרי מרן השלחן ערוך (סי' רסא סעיף ב) פסק כרוב הראשונים שתוספת שבת זהו דין דאורייתא.

יש חוב מודרי בקבלה לאכול שלש סעודות בשבת, ובגמרא (שבת קיז סע"ב) למדו דין זה ממה שכתוב שלש פעמים "היום", "אלכולו היום" כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה", ואמנם בספר חסידים (סימן רסט) כתב שיש לסעוד אחר צאת הכוכבים, כי את הסעודות יש לאכול דוקא ב"יום" שבת, כדרשת חז"ל. למרות שהוא לא חולק שאפשר לקבל שבת מבעוד יום, שהרי זו גמרא מפורשת (ברכות כז:), רב צ"ל של שבת מבעוד יום, וכן של מוצאי שבת בשבת, ולפי דעתו צריך לחזור ולאכול כזית פת לאחר צאת הכוכבים. וכן הסכימו כמה מהאחרונים, הב"ח (ר"ס תעב). המגן אברהם (סימן רסז סס"ק א), האליה רבה (סק"ב), התוספת שבת (סק"ג) והמשנה ברורה (סק"ה). אולם מרן בשלחן ערוך (סימן רסז סעיף ב) כתב: מקדימים להתפלל ערבית יותר מבימות החול, ובפלג המנחה יכול להדליק ולקבל שבת בתפלת ערבית ולאכול מיד. מרן לא כתב לאכול עוד כזית לחם אחר צאת הכוכבים, ומשמע שלדעתו יצא ידי חובתו כמה שאכל מבעוד יום, וכך כתבו האחרונים בדעת מרן, וכך הלכה. מי שרוצה להחמיר לאכול עוד כזית פת אחר צאת הכוכבים תבוא עליו ברכה, אבל אם אכל ושבע וקשה לו אינו צריך להחמיר בזה, שהרי קיבלנו הוראות מרן.

6 בארץ זה קל מאוד, עד שחוזרים מהתפלה כבר מגיע זמן צאת הכוכבים שהוא כרבע שעה אחרי השקיעה. בגמרא (שבת לד:) נחלקו אם זמן בין השמשות הוא שלושת רבעי מיל או שני שלישי מיל, ולהלכה שלושת רבעי מיל, ואם מעגלים לדקות וזמניות זה יוצא כעשרים דקות.

7 אביו של השל"ה הקדוש. היה לפני כארבע מאות וחמישים שנה בתקופת מרן הבית יוסף. השל"ה היה צעיר כבן שמונה עשרה כשמרן נפטר בשנת של"ה. השל"ה הקדוש היה רבה של ירושלים, לאחר רבינו

פולק, שבליל שבועות אין לקדש קודם צאת הכוכבים, מפני שכתוב על ימי ספירת העומר "תמימות תהיינה", ורק בצאת הכוכבים של ליל שבועות נגמרו ימי העומר במלואם ומתחיל החג, ואם יעשה קידוש לפני צאת הכוכבים הרי הוא מחסר מה"תמימות". ואל תשיבני מרב שהיה מתפלל של שבת מערב שבת ושל מוצאי שבת משבת, כי לענין תפלת ערבית פלג המנחה נקרא ערב ואפשר כבר להתפלל⁸ כדעת רבי יהודה בברכות (כו:), אבל כאן בעינן "תמימות". האחרונים העתיקו את דבריו של אביו של השל"ה, מהם המגן אברהם (סימן תצד סק"א), הט"ז (סק"א), האליה רבה (סק"ג), הפרי חדש (סק"א) ועוד. לעומתם בספר יוסף אומץ יוזפא (סימן תתנ, עמ' קפז) הביא את דברי העמק ברכה, וכתב: ולא ראיתי לרבנן קשישאי שמקפידים בדבר זה, למרות שבכל דבריהם הם כן מדקדקים, והמנהג פשוט לקדש גם קודם צאת הכוכבים. וכמה אחרונים הסכימו אתו, ומהם בספר דגל מחנה אפרים (תאו"ח סימן ג) לרבי אפרים לניאדו מרבני חלאב, וטעמם משום שאין זה מגרע ב"תמימות", כי שקיבל עליו את חג השבועות מבעוד יום, באותו רגע נסתיימו ימי העומר. גם הגאון רבי חיים פלאגי⁹ (במועד לכל חי סימן ח אות כג) כתב שכך נהגו באיזמיר לעשות קידוש מבעוד יום בליל שבועות, ומעיקר הדין כך ההלכה⁹.

חקירה תורנית

1. המחלוקת האם לקדש בליל שבועות מצאת הכוכבים דוקא או אפילו מבעוד יום, תלויה בחקירה פכה, אני מתכוין לחקירה תורנית, לא לחקירות של להב 443... יש לחקור בדין תוספת, האם הכוונה שהיום הקודם חלף הלך לו עם כל דיניו והלכותיו, ומעתה נכנס יום חדש לגמרי, או שהתורה חידשה שניתן להוסיף מחול על הקודש, ולא לעשות מלאכות, אבל עדיין היום נחשב אותו היום, ובתוספת שבת כאילו כתוב בתורה שיש יום ששי קדוש. תדעו,

עובדיה מברטנורא, ויותר מאוחר בעל הפרי חדש כיהן כרבה של ירושלים.

8 קיימא לן שאפשר להתפלל ערבית כבר מפלג המנחה כמבואר בגמרא (ברכות כז:). על מחלוקת רבי יהודה וחכמים, דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד. וכבר רש"י ותוספות ותלמידי רבינו יונה והמאירי (ברכות ב.) כולם כותבים, שהיה המנהג במקומם שמתפללים ערבית מוקדם מבעוד יום. הם היו אשכנזים וכתבו שכך המנהג, אבל דבור שלנו האשכנזים לא מתפללים ערבית מפלג המנחה. אני זוכר לפני כשישים שנה היינו הולכים להתפלל מנחה בערב שבת, ורואים את ראש הישיבה חכם עזרא עטיה ע"ה חוזר מערבית של ליל שבת בפלג המנחה.

יש להבין, איך אפשר באותו יום להתפלל בליל שבת בפלג המנחה גם ערבית, לכאורה זה 'תרתי דסתרי', אם אתה מתפלל מנחה החלטת שפלג המנחה זה יום, ואם אתה מתפלל ערבית החלטת שפלג המנחה הוא לילה, אלא שבגמרא אמרו דעבד כמר עבד וכו', ובהו באו לומר שלכתחילה הלכה גם כחכמים וגם כרבי יהודה, וגם באותו יום אין בזה סתירה, ועושים תרתי דסתרי במילי דרבנן, כי לכל צד בפני עצמו אומרים ספק דרבנן לקולא. הסתייפלר בספרו קהילות יעקב (ברכות סי' א) מסביר את זה יפה. וכך המנהג, שעושים תרתי דסתרי אפילו ביום אחד, ואין אחר המנהג כלום.

9 יש מקומות שההפרש בין השקיעה לצאת הכוכבים הוא גדול מאוד, ואם נצריך אותם להמתין לצאת הכוכבים, לא יספיקו גם לסעוד וגם ללכת לבית הכנסת לומר את התיקון, ואולי יצאו קרחים מכאן ומכאן, לכן אפשר להקל להם, כי מעיקר הדין להלכה אפשר לקדש מבעוד יום גם בשבועות. לאחרונה הייתי באנטוורפן שבבלגיה, ושם השקיעה היתה בשעה 20:15, וצאת הכוכבים בשעה 22:00 בערך, וכך גם בצרפת. מי שלמד בגמרא את הסוגיא (שבת לד ע"ב, ופסחים ע"א) ראה שצאת הכוכבים הוא שלושת רבעי מיל אחר השקיעה, ואין בזה חילוק בין הארצות. למרות שבזמן הגמרא היו כל המקומות הללו כמו גרמניה וכדומה, וגם הראשונים שהיו בארצות אלו כגון בצרפת לא הזכירו שיש הבדל בין המקומות לענין בין השמשות, משמע שהבינו שבכל מקום צאת הכוכבים הוא שלושת רבעי מיל אחר השקיעה כמו בארץ ישראל. ורק במאות שנה האחרונות הוזכר החילוק בין הארצות. אפשר לראות שם כוכבים גדולים אחר השקיעה, אבל אלו כוכבים שרואים אותם גם ביום, ואינם מעידים שכבר הגיע הלילה.

זמן בין השמשות הוא ספק יום ספק לילה, וספק דאורייתא לחומרא. לפני כעשר שנים שאלו אותנו מצרפת האם באמת הם יכולים לעשות מלאכות עשרים דקות אחר השקיעה, כי כך הבינו מהספרים של מרן זצ"ל שלא חילק בין הארצות. שלחתי להם מכתב שאחר כעשרים דקות מהשקיעה כל עוד הכוכבים לא נראים, תחמירו בדאורייתא, אפילו שעה וחצי ושעתיים אחרי השקיעה, כי ספק דאורייתא לחומרא, ותקלו דרבנן, כגון בהלכות טהרה, צומות, וטבלת ערבית. יש שרצו לומר שרבינו תם דיבר באירופה ולא בארץ ישראל, וכבר דחו דבריהם, שהרי רבינו תם דיבר על דברי רבי יהודה שהיה בארץ.

העלון להצלחתם של: אשרה בת אברהם יעקב וטובה לעילוי נשמת, שלום בן רינה - רפואת הנפש והגוף, שלומית בת מלי - זרע קודש בר קיימא, שלמה אפיק בן פורטונה - רפואה שלמה ופריסה, שמחה בן חיה סלונה - בריאות איתנה והצלחה בכל, שמחה בת אסתר נעמי - רפואת הנפש והגוף.

התפלל ערבית ונזכר שלא הניח תפלין

ט. להלכה אדם שהתפלל ערבית ביום חול מבעוד יום, ונזכר שלא הניח תפלין, כתב מרן בשלחן ערוך (סימן ל סעיף ה) שאם התפלל תפלת ערבית מבעוד יום עד שלא הניח תפלין, אין לו להניחם אחר כך. בילקוט יוסף (סימן ל סעיף ו) כתבנו שבאופן זה יניח תפלין בלי ברכה¹⁵. כולם שואלים מיד: איך אתה כותב כך, תמיד אתם צועקים קיבלנו הוראות מרן?!...! יש תירוץ פשוט 'בעליבתיש' - של בעלי בתים שלא קובעים עיתים לתורה - שיש להניח תפלין כדי לא להפסיד את המצוה היקרה של תפלין וחס ושלום להיות קרקפתא דלא מנח תפלין. אבל זה לא תירוץ נכון, וכי מרן השלחן ערוך לא ידע מהי החשיבות של התפלין?! אלא התירוץ הוא¹⁶, מרן השלחן ערוך¹⁷ (סי' רסא סעיף ב) פסק בזמן צאת הכוכבים כדעת רבינו תם, ומי שמתפלל ערבית לפי פלג המנחה שלנו, אומר ברכות לבטלה, כי רק שלש דקות בערך לפני השקיעה שלנו, הוא זמן פלג המנחה לדעת רבינו תם, ולפני כן זה יום גמור שאין להתפלל בו ערבית. אמנם המנהג לא כמו רבינו תם¹⁸, אלא כמו הגאונים שהיו הרבה לפניו, ובמקום מנהג לא אמרין ספק ברכות להקל, ולכן יכול להתפלל אחר פלג המנחה שלנו, אבל לענין תפלין הלא לדעת מרן זה עדיין יום גמור והוא חייב להניח תפלין, ובהתחשב בסברא שאם לא מניח תפלין יום אחד זה דבר חמור מאוד, מורים לו להניח גם אחר שהתפלל ערבית. אם קיבל שבת, הלא בשבת כבר אסור להניח תפלין כי השבת היא 'ברית', זה תלוי בחקירה שלנו אם קבלת שבת לכל מיילי או לא, ולהלכה יניח תפלין בלי ברכה.

שמועה רעה

י. נפקא מינה רביעית, אדם שנפטר לו קרוב משפחה משבעה קרובים בערב הרגל, אפילו ישב שעה¹⁹ אחת יוצא מגזירת שבעה,

תפלין כל היום, "יום וילה לא ישיבותו", חוץ משבת ויום טוב, מהתורה מניחים גם בלילה, אבל חז"ל גזרו שלא להניח, כי יש לשמור על התפלין בקדושה, ולכן גם לא ישנים עם התפלין. נפקא מינה לאדם שהיה במעצר ויש לו אפשרות להניח רק בלילה, יניח בלי ברכה, ושומעתי שכך עשו גם בשואה. וגם בנידוננו שהשואל היה אנוס, בפשטות לא מביעיא תפלין של רבינו תם שיכול להניח, שהלא לרבינו תם עצמו עדיין יום גמור, אלא גם תפלין של רש"י יניח, כי עשה של התפלין דוחה לא תעשה מדרבנן שלא להניח בלילה, אבל באופן כללי אם לא נאנס אלא שכח להניח תפלין כל היום, לא יניח בלילה, ויעשה תשובה וכפרה על כך שלא הניח ביום ועבר על דברי חכמים.

15 אם הגיע זמן בין השמשות ולא התפלל ערבית, או בערב שבת לא קיבל עדיין שבת, אמנם במשנה ברורה (בבא"ח ס"ס ל) כתב שיניח בלי ברכה, אבל בילקוט יוסף (סימן ל סעיף ו) כתבנו שיניח עם ברכה, כי יש לומר ספק ספקא, שמה כדעת רבינו תם שהוא יום גמור, ואת"ל כדעת הגאונים, שמה בין השמשות הוא יום, בפרט ש שלדעת רבי יוסי בין השמשות של רבי יהודה - שהוא כשיעור מהלך שלושת רבעי מיל - הוא יום גמור, ובין השמשות הוא סמוך לצאת הכוכבים כהרף עין זה נכנס וזה יוצא, ומעיקר הדין רבי יוסי ורבי יהודה הלכה כרבי יוסי. ואמנם ידוע שלא מברכים על פי ספק ספקא, וכמו שכתב המכתם לודו פארדו (חאו"ח סימן ג) ומעתיקו החיד"א בחיים שאל (ח"ב סי' טו), אבל שאני הכא שהספק הוא במצות עשה, ולכן ניתן לומר ספק ספקא גם על הברכה, וכן מוכח מדברי התרומת הדשן (סי' לו) שכתב שאפשר לברך על ספירת העומר על פי ספק ספקא, מפני שיש אומרים שספירת העומר היא מצוה מהתורה גם בזמן הזה. ואם כך כל שכן בתפלין שכולם מודים שהיא מצוה דאורייתא, יש לסמוך על ספק ספקא כדי לברך. וכל שכן לפי דברי הרד"ב בתשובה (סימן רכט, תרכו), שאין לומר סב"ל כשהמתלוות במצוה ולא בברכה, גם כאן הספק הוא במצוה.

16 תירוץ זה אמרתי למרן זצ"ל, והוא חייך ונתנה. אם מרן לא היה מונח בסוגיא, לא תמיד הוא היה עונה כן או לא, אבל היה מסביר פנים, יש כאלה שניצלו את זה ואמרו: מרן הסכים איתו...

17 פעם אמרו לאיזה רב מבני ברק: מרן פוסק כך... הוא התרגו: מה "מרן"? יש מרן אחד, מרן הבית יוסף. אבל לא נכון, יש לנו שני "מרן", מרן השלחן ערוך ומרן זצ"ל, שיעכל את זה...

18 למרות שיש אומרים שדעת הרמב"ם כרבינו תם, ומרן זצ"ל הביא ביביע אומר (ח"ב חאו"ח סימן כא) כשלושים ראשונים הסוברים כרבינו תם והוספת בילקוט יוסף (סימן רסא, רצג) עוד כמה ראשונים, וגם הבאנו שאחד מנה שמונים ראשונים כרבינו תם.

19 בברכות (ל): אמרו על חסידים הראשונים שהיו שוהים שעה אחת לפני התפלה ושעה אחרי, תורתם היתה משתמרת ומלאכתם מתברכת. שם הכוונה שעה כפשוטו, אבל לגבי גט שאבד שעה אחת ומצאו

שבחקירה הזאת יש למעלה מעשרה נפקא מינה למעשה¹⁰. נפקא מינה ראשונה בנידון שלנו, אם נאמר שהיום נשאר אותו יום ורק נאסר במלאכתו, צדק אביו של השל"ה שאין לקדש בליל שבועות מבעוד יום, כי סוף סוף לא נגמרו שבעה שבועות תמימות, אבל אם נאמר שהיום הקודם נגמר ונכנס יום חדש לגמרי, אין שום חשש לקדש מבעוד יום.

קיבל שבת ונזכר שלא ספר

ז. נפקא מינה שניה, אדם קיבל שבת מבעוד יום ואחר תפלת ערבית של ליל שבת ספרו את העומר ונזכר שלא ספר אתמול, אתמול בערב היה בחתונה וברח מיד אחר החופה ולא חיכה לערבית, ובבוקר ברח לפני עלינו לשבח ושכח לספור, אם נאמר שהיום הקודם חלף הלך לו לגמרי ונכנס יום חדש, נמצא שלא יכול להמשיך לספור בברכה, אך אם נאמר שתוספת שבת היא רק לענין מלאכות אבל עדיין נחשב ליום הקודם, אין הכי נמי, שיכול לספור עכשיו בלי ברכה ולהמשיך בברכה. ולמעשה, יספור באותה שעה בליל ברכה, ויכול לסמוך על ספירה זו להמשיך מכאן ולהבא ולספור בברכה. בשו"ת זרע אמת (ח"א סימן טו) הרחיב בזה בטוב טעם, וזו מסקנתו להלכה.

קיבל שבת ונזכר שלא הניח תפלין

ח. נפקא מינה שלישית, אדם שלא הניח תפלין במשך כל יום ששי, כגון שהיה במטוס צפוף עם נשים וילדים ולא יכל להזיז את כולם ולהגיע לתפלין¹¹, או שהיה בין הגויים במקום שיש סכנה להניח תפלין¹², ולקראת הערב קיבל שבת מבעוד יום, אמר בואי כלה, אמר מזמור שיר ליום השבת, אמר ברכו, ולפתע נזכר שעוד לא הניח היום תפלין, אוי ואבוי¹³. אם נאמר שנכנס יום חדש לכל דבר, אין להניח תפלין בשבת והפסיד את המצוה, אבל אם תאמר שתוספת שבת היא רק לענין שמקבל עליו את קדושת השבת ונאסר במלאכות אבל עדיין נשאר השם של יום ששי, אם כן צריך הוא להניח תפלין משום שעשה דוחה לא תעשה¹⁴.

10 בכל חקירה שחוקרים בלימוד צריך להיות נפקא מינה למעשה, לא לחקור לשוא. יש חבורי ישיבות ושרק התחילו ללמוד, וכבר אומרים: יש לחקור... רגע, תלמדו רש"י ותוספות ורשב"א ומאירי על הסדר, בזמנו היינו לומדים גם שיטה מקובצת על הסדר, כך הדרך אותנו מרן זצ"ל, ורק אחר כך תתחיל לחקור ולפלפל.

11 כמה פעמים נסענו עם מרן זצ"ל לחו"ל, והוא לא היה מסכים להתפלל בציבור במטוס, אלא אם כן זה היה בתחילת הטיסה ובתפלת ערבית שאין חזרה. היו באים אליו חסידים לומר לו שמארגנים מנין, והיו בטוחים שמרן יתפלל איתם, ומרן אמר להם: שמעתי, שמעתי, אבל לא היה הולך איתם. זה חב לאחרונה, כי הדיילים רוצים לעבור, וזה גם מפריע לנשים וילדים שהם לא חייבים בתפלה בציבור. ובאופן זה יש להתפלל ביחידות, כדון הולכי דרכים.

12 להלכה מותר לומר קריאת שמע בברכותיה בלא תפלין, ולכן יתפלל, ובהמשך היום יניח תפלין. ביביע אומר ח"א (חאו"ח סימן ד) כתב מרן זצ"ל, בדין מי שקם מאוחר וחושש שיעבור זמן קריאת שמע לפי הגר"א (סימן תנט ס"ב), וכמותו משמע מסידור רס"ג (סוף עמ' יב), 'טול דיו ויברך מיד ברכות התורה וקרא קריאת שמע, אף שהוא בלי תפלין, ויתנה שאם לא יספיק לקרוא קריאת שמע בברכותיה עד שיעבור הזמן, יצא עכשיו ידי חובתו, ואם יספיק הרי הוא קורא עתה כקורא בתורה, כי עדיף לקרוא קריאת שמע בברכותיה. אף שאמרו בגמרא (ברכות יד:) שכל הקורא קריאת שמע בלי תפלין מעיד עדות שקר בעצמו, אין אומר וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך, ואין עליו תפלין?! אלא שכתבו הפוסקים שזהו רק אם לא מניח תפלין במשך היום כולו, אבל אם דעתו להניח תפלין בהמשך היום, הניח תפלין במשך היום, לא נקרא שמע עדות שקר בעצמו.

13 יש אומרים שאפילו לא הניח תפלין יום אחד נאמר עליו הדברים החמורים שנאמרו (בר"ה יז.) על קרקפתא דלא מנח תפלין, אמנם הלכה לא כך, אבל הוא מפחד.

14 השבוע היה אחד שלא הניח תפלין מסיבה של אונס, ושאל אותי אם יכול להניח תפלין אחר צאת הכוכבים שלנו, כדי להרויח את שיטת רבינו תם שעדיין זה נחשב יום גמור, או שלא יניח כי המנהג כהגאונים שזה לילה, ולא מניחים תפלין בלילה גורה מדרבנן שמה יפיה בהם. אדם גדול חייב להניח

והנה הוא התפלל ערבית מבעוד יום והגיע לביתו, ושם שמע שקרובו נפטר וכבר קברו אותו, האם יוכל לשבת זמן מועט לפני השקיעה, או שלא יוכל לשבת אחרי שקיבל שבת, ויצטרך לשבת שבעה ימים אחר הרגל? גם זה תלוי בחקירה, אם התוספת היא יום חדש לגמרי לא יוכל לשבת עכשיו, ואם רק לענין איסור מלאכה, יכול לשבת כמה דקות ולקבל ניחומים ולהיפטר מגזרת שבעה. יש בזה מחלוקת ראשונים, תראו רש"י ותוספות במועד קטן (א), ותוספות רבי יהודה החסיד בברכות (כז). ולהלכה ישב כמה דקות ויפטר מגזרת שבעה, כי המחלוקת לא מוכרעת ובדרבנן אנו הולכים להקל, בפרט כשיש צירופים.

תפלת ערבית של שבועות מבעוד יום

יא. הטורי זהב (סימן תצד סק"א) מוסיף שבילל שבועות גם את תפלת ערבית יש להתפלל אחר צאת הכוכבים. ובשו"ת התעוררות תשובה (ח"ג סימן סח אות ד) - נכדו של החתם סופר - דן בדבריו, וכתב להמתין בערבית ללילה מטעם אחר. [ומכל מקום בשנה זו שחל חג השבועות במוצאי שבת, אין להתפלל ערבית מבעוד יום, כדין כל מוצאי שבת שיש לאחרי תפלת ערבית כדי להוסיף מחול על הקודש. ורק מי שהוא אנוס מתירים לו להתפלל ולהבדיל מפלג המנחה, וכמבואר בשלחן ערוך (סי' רצג סעיף א, ג). מפי מרן הראשון לציון שליט"א].

יום ירושלים

יב. מחר יום ירושלים. אולי הצעירים לא יודעים מה היה, אבל אנחנו היינו במלחמה וראינו, היינו אוספים עפר לתוך שקים ושמים בחלונות. היה פחד ורעדה. הרחובות בירושלים היו ריקים. כולם היו נגדנו, ירדן, סוריה, מצרים, עירק שלחו דיוויזיות, לבנון שלחו דיוויזיות, הכריזו שזורקים את היהודים לים וישחטו אותם ב"מ. בלילה הראשונה של המלחמה אלו פגזים היו, כולם היו במקלטים. לידינו היה מחנה הצבאי שנלך, והירדנים ידעו על כך, היו להם מרגלים, והפציצו את כל האזור, ובבנין שלנו כל הקומה למעלה

גט, חוששים שמה החליפו את הגט, ושם אין הכוונה לשישים דקות אלא לזמן מסוים, אפילו זמן מועט, וגם כאן הכוונה לזמן מועט.

קרסה, היינו בטוחים שאנחנו יוצאים מהמקלט לתל חרבות... אנחנו היינו עם מרן זצ"ל במקלט, ומה הרב עשה באותו הזמן? למד חברותא עם חכם בן ציון אבא שאול מסכת יבמות. חכם בן ציון בטבעו היה רגיש והוא פחד, אחז אותו חיל ורעדה, הרב תפס אותו בידו ואמר לו: מה אתה מפסיק, בוא נמשיך ללמוד! והם למדו עוד דף ועוד דף, אחי הקטן היה תינוק בן חצי שנה, היו שם תינוקות שבכו והם לא שמו לב, זו היתה שקיעות בלימוד שאי אפשר להבין. לאחר מכן הקב"ה עשה איתנו ניסים, שבאותו בוקר הפגיזו את המטוסים של מצרים, ואחר כך כבשו את הכותל, איזו שמחה היתה לכל עם ישראל, ניסים ונפלאות! צריך להודות לה' על כך ולהכיר בטובתו של מקום, "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו" (משלי יז, א), רבי חיים שמואלביץ כתב שיחה ארוכה בנושא זה.

למי מכירים טובה

יג. כתוב, מה זכה החמור שמקיימים בו מצוות פטר חמור²⁰? כי במצרים היה לכל אחד מעם ישראל תשעים חמורים לובים, כמה ששמים עליו הוא חמור, לא עושה שביתה... "וינצלו את מצרים" עשאוה כמצולה שאין בה דגים, והחמורים סחבו כל מה שישראל לקחו ממצרים, יש לנו הכרת הטוב לחמור. וכן יש לנו הכרת הטוב לכלב "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו", לכן "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו". כמה חשוב להכיר טובה, ולכן מחר להזכיר לפני הלימוד שברוך ה' זכינו לניסים ונפלאות.

הלל

יד. יש נוהגים לומר הלל, כמובן בלי ברכה, זה לא הלל שחז"ל תיקנו, אין כח לחכמים שבדורנו לתקן ברכות. אבל אולי רק בשנה הראשונה נהגו לקרוא הלל, כך נהג חכם בן ציון בשנה הראשונה שאחר המלחמה, לאחר מכן במשך השנים היינו מזכירים את שבחו של מקום להכיר טובה. זה כבר לא קשור להשקפות, כולם צריכים להכיר טובה על נס ההצלה שקרה לנו ביום ירושלים. נזכה כולנו לגאולה השלימה, אמן כן יהי רצון.

20 בחול המועד פסח האחרון עשינו פדיון פטר חמור במושב לא דתי, והבאנו כבש לפדיון, ובירכנו על פדיון פטר חמור, וננה כל העם אמן, וגם הכבש עשה מהה, הסכים איתנו....

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 21:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 22:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

מיכאל בן רחל זיווג הגון בקרוב ובקלות

לכל המטען להתברך מפי קודשו של מורי ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: *5290**
ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'כאן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: שרית אליז בת שולמית- זרע קודש בר קיימא, תהילה בת מרים שושנה- רפואה שלמה, תהל בת לירון- בריאות איתנה, תהל והראל בני אורית- הצלחה ובריאות, טל בן רבקה ובני משפחתו- הצלחה בכל, אודליה בת אביבה- כל הישועות, אורטל בת פנינה- שלום בית.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים והאש בדין 'אור שרגא'

חג השבועות

חג מתן תורה - זכר ליציאת מצרים

יום החמישים לספירת העומר הוא חג השבועות זמן מתן תורתנו, בו זכה עם ישראל לקבל את התורה מן השמים במעמד ששים ריבוא מישראל, ובוהו בחר בנו הקב"ה והבדילנו לטובה מכל האומות, כמו שנאמר (שמות יט ה) "והייתם לי סגולה מכל העמים", וכמו שאנחנו אומרים בתפילה "ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת".

הנה חג השבועות הוא אחד משלשה רגלים שנתן לנו הקב"ה, פסח שבועות וסוכות, ובכולם אנחנו אומרים בתפילה ובקידוש "זכר ליציאת מצרים". ולכאורה קשה, אמנם חג הפסח הוא זכר ליציאת מצרים, וכן חג הסוכות, את הסוכה אנחנו עושים זכר ליציאת מצרים, כמו שנאמר (ויקרא כג מג) "בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". אבל חג השבועות הוא חג מתן תורה, ומה הקשר בין מתן תורה ליציאת מצרים?

והתשובה היא, שבלי יציאת מצרים לא היינו זוכים למתן תורה, כי איך היינו יכולים לקבל את התורה תחת עולו של פרעה? בתחילה היה צריך לצאת מעול שעבוד מצרים, ורק אחר כך היינו יכולים לקבל את התורה, וזהו שאמר הכתוב (שמות ג יב) "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה", כאשר תצאו ממצרים תוכלו לעבוד את ה' בהר סיני ולקבל את התורה.

ועוד, שהרי ישראל היו שקועים בטומאת מצרים במ"ט שערי טומאה, ובמצב כזה לא היו ראויים לקבל את התורה. לפיכך הוציאם הקב"ה ממצרים בבחינת "גוי מקרב גוי", טיהר אותם מטומאת מצרים, ובימי ספירת העומר יצאו ממ"ט שערי טומאה ונכנסו במ"ט שערי קדושה, וכך היו ראויים לקבל את התורה. נמצא שגם מתן תורה תחילתו ביציאת מצרים, ועל כך אנו מודים לקב"ה בחג השבועות שאף הוא "זכר ליציאת מצרים".

ויש מפרשים שגם השעבוד עצמו היה הכנה לקבלת התורה, כי אדם שרגיל לתפנוקים קשה לו לקבל עול תורה ולקיים את מצוותיה, לכן היו צריכים להשתעבד בחומר ובלבנים כדי לזכך את החומר ולהכשיר אותם לקבלת התורה, וכשיצאו ממצרים כברו היו ראויים ומוכשרים לקבל את התורה.

ועוד, כי לפני שעבדו מצרים לא ידעו ישראל עבודת מהי, ולא היו יכולים להשתעבד לעבודת ה' כראוי. רק במצרים למדו לדעת מהי המהות של עבד, שאינו חושב על עצמו אלא רק על רצון אדונו, וכשיצאו משעבוד מצרים היו מוכנים לקבל עול מלכות שמים, וכמו שאומרת הגמרא (מגילה יד.) שעל יציאת מצרים אנחנו אומרים בהלל (תהלים קיג א) 'הללויה הללו עבדי ה' - עבדי ה' ויש מפרשים שגם השעבוד עצמו היה הכנה לקבלת התורה, כי אדם שרגיל לתפנוקים קשה לו לקבל עול תורה ולקיים את מצוותיה, לכן היו צריכים להשתעבד בחומר ובלבנים כדי לזכך את החומר ולהכשיר אותם לקבלת התורה, וכשיצאו ממצרים כברו היו ראויים ומוכשרים לקבל את התורה.

ועוד, כי לפני שעבדו מצרים לא ידעו ישראל עבודת מהי, ולא היו יכולים להשתעבד לעבודת ה' כראוי. רק במצרים למדו לדעת מהי המהות של עבד, שאינו חושב על עצמו אלא רק על רצון אדונו, וכשיצאו משעבוד מצרים היו מוכנים לקבל עול מלכות שמים, וכמו שאומרת הגמרא (מגילה יד.) שעל יציאת מצרים אנחנו אומרים בהלל (תהלים קיג א) 'הללויה הללו עבדי ה' - עבדי ה' ויש מפרשים שגם השעבוד עצמו היה הכנה לקבלת התורה, כי אדם שרגיל לתפנוקים קשה לו לקבל עול תורה ולקיים את מצוותיה, לכן היו צריכים להשתעבד בחומר ובלבנים כדי לזכך את החומר ולהכשיר אותם לקבלת התורה, וכשיצאו ממצרים כברו היו ראויים ומוכשרים לקבל את התורה.

ולא עבדי פרעה, דהיינו שיצאו משעבוד מצרים להכנס תחת עול מלכות שמים, ומיד עם יציאתם התחילו לספור את הימים לקבלת התורה. לכן גם בחג השבועות אנחנו אומרים "זכר ליציאת מצרים".

כפה עליהם הר כגיגית

הגמרא במסכת שבת (פח.) אומרת: "ויתיצבו בתחתית ההר" (שמות יט ז), אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם.

והקשו התוספות (ד"ה כפה): הרי ישראל כבר אמרו "נעשה ונשמע" וקבלו את התורה מרצון, ומדוע היה צריך לכפות עליהם הר כגיגית?

ותירצו, כי אחר כך כשראו את האש הגדולה היו עלולים לחזור בהם, לכן מתחילה כפה עליהם הר כגיגית כדי שלא יחזרו בהם לאחר מכן.

ובמדרש (תנחומא נח ג) מבואר תירוץ אחר, כי רק על תורה שבכתב אמרו "נעשה ונשמע", אבל תורה שבעל פה לא קבלו מרצון, כיון שהיא גדולה לאין שיעור, ועל זה כפה עליהם הר כגיגית.

ואומרים בדרך בדיחות, כי בתחילה הראה להם תנ"ך קטן ואמר להם זה תורה שבכתב, ומיד אמרו נעשה ונשמע, אבל כשבא לתת להם תורה שבעל פה הראה להם גמרות גדולות - ש"ס שוטנשטיין, וכשראו את כל זה חששו לקבל על עצמם תורה שבעל פה, עד שכפה עליהם הר כגיגית.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

אם הייתם רוצים לעשות ט"ו ימים טובים וימים
תיקון לנפשו זה נועד לך מאד מאד! משהיה יום יציאתנו
השבוע יערכו אברכי "כולל בית מרח"ן
תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיומי מסכת
לעילוי נשמותו של:
מנשה בן יקוט
גם אתם יכולים לשמוח את נשמת יקודכם! למסירת שמות יקודכם התקשרו:
***5290**

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במסגרת הליכות 'בית מרח"ן

סגולות לחג השבועות

סגולות לחג השבועות

א. שאדם ישלים שנתו. הרשב"צ בעל המגן אבות כתב שהניעור בלילה זה ועוסק בתורה במשך כל הלילה מובטח לו שלא ימות כל אותה שנה (בשם רבי שלמן מוצפי זצוק"ל), רבי בן ציון מוצפי שליט"א אמר שמה שכתוב שישלים שנתו הוא לא עד ראש השנה אלא עד חג השבועות של שנה הבאה, רק צריך לשים לב שלא ידבר דברים בטלים כי ישב בטל כישן דמי. ועיין עוד בספרו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שהביא בשם רבי חיים פלאגי' בספרו "מועד לכל חי".

ב. סגולה להתברך מפיו של הקב"ה בשבעים ברכות ולזכות בשני עולמות ולהיות כתובים בספר הזכרונות.

בזוהר הקדוש (פרשת אמור) מובא: חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזה והיו אומרים בואו לנחול מורשה קדושה, לנו ולבננו בשני עולמות. ועוד מובא בזוהר הקדוש כל אלו שמתקנים התיקון בלילה הזה ושומחים בו, כולם היו ראשונים וכתובים בספר הזכרונות והקב"ה מברך אותם בשבעים ברכות. לכן צריך האדם להכין את עצמו כדי שיוכל לעמוד על המשמר ולעסוק בתורה הקדושה במשך כל הלילה.

ועיין בשו"ת רב פעלים (חלק א' בסוד ישרים סימן ג') שמנהג זה אינו אלא על

גברים ולא לנשים.

ג. סגולה לבנים. לקרוא פרשת אמור משום שגימטריה של פעמיים "אמור", עולה למניין "פרו רבו" (494) ועוד מה שהגמרא בראש השנה (ט"ז) אומרת ארבעה ראשי שנים הם ובעצרת נידונים על פירות האילן ויכול האדם להתפלל לפרי בטן, ועיין עוד בספר "עטרת ישועה".

ד. סגולה למחילת כל עוונותיו של אדם. שהאדם ירהר בתשובה בחג השבועות ומחלו לו כל עוונותיו, משום שבחג השבועות הוא יום חתונה בעם ישראל וידוע שחתן מוחלים לו על כל עוונותיו (קדושת הלוי) ויכול להזמין גם עניים לסעודת החג (חמדת ימים).

ה. סגולה לבטל משפט ולכל צרה ומצוקה. כתב רבי חיים פלאגי' בספרו "מועד לכל חי" לקרוא את הקרבנות שיש בפרשת פנחס.

ו. סגולה לפתיחת ליבו בתורה. כתב רבי שמשון פינקוס זצ"ל בספרו "אש להבה" וזה לשונו: "שהאדם יעמוד בחג שבועות ויאמר ריבונו של עולם רצוני לקבל עלי עול של תורה ויצר הרע מעקב בעדי, מבקש אני ממך להיות מתמיד ושקוע ושכל הבלי העולם לא יעניינו אותי כלל והריני מבקש דבר זה ממך מתוך עונג ורצון".

ז. סגולה לרווקות למציאת זיווג. לקרא את כל ספר התהילים בחג השבועות.

הלכות חג השבועות

* ב-ו' בסיוון עמדו רגלנו למרגלות הר סיני ונפתחו לעינינו כל הרקיעים ועיני פסקה זוהמתנו מחטא אדם הראשון ושמענו מפי הגבורה את הדיברות מפי הגבורה אלא שלא היה בנו כח לזה, ולכן את שאר התורה שמענו מפי משה ששמע מפי הגבורה ומטעם זה אנו חוגגים בכל שנה את חג השבועות.

* קדושת השבת חמורה מקדושת יו"ט על כן אסור לעשות בשבת פעולות לצורך יו"ט, כגון עריכת שולחן וכד' ומ"מ מי שלחון יכול להתחיל לעשות פעולות שאין בהם חילול שבת לכבוד יו"ט כבר בשקיעת החמה (השבוע זה יוצא בשעה 19:50) וא"צ להמתין לצאת הכוכבים מפני שחז"ל התירו איסורי דרבנן בבין השמשות שזה לצורך מצווה, ואף שיש שכתבו שזה דווקא בבין השמשות של כניסת השבת ולא של מוצ"ש, וכבר הוכיח מורנו ורבנו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שאין חילוק בזה.

* אף שאסור להכין משבת ליו"ט מ"מ מותר לישון בשבת כדי שיהיה לו כח להיות ער בליל החג מפני שגם בשבת הוא מתענג בשנתו ומ"מ לא יאמר בפיו שהולך לישון בשביל זה שאין זה כבוד שבת.

* אף שבכל שבת אפשר לכתחילה לקדש כבר מפלג המנחה מ"מ בחג השבועות לכתחילה יש לחוש למי שאומר שאין לקדש מפלג המנחה, מ"מ בחג השבועות מלכתחילה יש לחוש למי שאומר שאין לקדש מפלג המנחה מפני שזה מהווה חיסרון במה שאמרה התורה על ימי העומר "תמימות תהייה" אך כתב מורנו ורבנו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שמי שקשה עליו הדבר מאוד רשאי גם בחג השבועות לקדש מפלג המנחה היות והרבה חולקים בזה וכך עיקר ההלכה.

* השנה שחל החג במוצ"ש יש להזהר מאוד שאלו המקדשים את החג מפלג המנחה לא יעבירו מאש לאש לפני צאת הכוכבים (שעה 20:06) היות ובשבת זה איסור סקילה ואף שקידש את החג לא יצאה קדושת השבת עי"ז, וכמו כן הנהגים במשך השנה להוציא את השבת לפי שיטת ר"ת יש להם להזהר אף בשבת זו לא להעביר אש עד שיגיע זמן צאת השבת לר"ת שהשבוע הזמן הכי מאוחר יוצא בשעה 21:16.

* הנשים תזהרנה לא להדליק נרות של יו"ט עד שתצא השבת והזהירות כל השנה ביציאת השבת כר"ת אף בחג זה לא תדלקנה נרות של יו"ט עד לאחר זמן זה.

* יש שנהגו לברך בהדלקת הנר גם ברכת שהחינו אך כתב מורנו ורבנו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שמכמה טעמים יותר נכון לא לברך ברכה זו בהדלקת הנר אלא שתשמע ברכה זו מבעלה בקידוש.

* סדר הקידוש בחג הוא- ברכת בורא פרי הגפן ולאחר מכן ברכת הקידוש לאחר מכן ברכת 'המבדיל בין קודש לקודש' ולבסוף ברכת שהחינו ורק לאחר מכן יטעם מהכוס.

* כתב מרן הראש"ל שליט"א שמי שטעה ואמר המבדיל בין קודש לחול במקום לאמור המבדיל בין קודש לקודש יצא ידי חובה בדיעבד.

* השנה שחל יו"ט במוצ"ש אין צורך לברך על הבשמים שהסיבה שמברכים על הבשמים במוצ"ש היא כדי לפייס את עצמנו על יציאת הנשמה היתרה אך שחל יו"ט במוצ"ש כבר סעודת הית"ש מפיסת.

* נהגו ישראל להיות נעורים בליל החג ולעסוק בתורה, הטעם למנהג זה מפני שבלייל מתן תורה עמ"י הלך לישון והקב"ה הזדקק להעירם בקולות וברקים וכדי לתקן פגם זה אנו ניעורים כל הלילה ורבינו האר"י הפליג בשבח העוסקים בתורה כל הלילה הזה ולא נותנים תנומה לעיניהם.

* מנהג הספרדים מדורי דורות ללמוד בליל שבועות את 'תיקון ליל שבועות' כפי שסדרו לנו רבותינו המקובלים זיע"א וראוי להזהר להמשיך בקיום מנהג זה, ואולם כתב מורנו ורבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שאין זה חיוב גמור ועל כן תלמיד חכם שקשה עליו לפרוש מסדר לימודו הרגיל רשאי ללמוד מה שלבו חפץ.

* המנהג להיות נעורים כל הלילה אינו אלא לאנשים ולא לנשים.

* מי שמחמת עיפותו אינו מצליח לעסוק בתורה כלל עד שהוא מגיע לדברים בטלים וכד' אינו בכלל המעלה שהיושב בטל כישן דמי, על כך מוטב לו שילך לישון כדי צרכו וישוב ללימודו ביתר שאת.

* מי שישן בלילה קמעה וקם ללמוד תורה, אם ישן על מיטתו חייב לברך ברכות התורה לפני לימודו אף שקם לפני חצות ואף שישן רק כמה דקות, שמאחר שישן

על מיטתו הרי זה שנת קבע ללא קשר למשך זמן שנתו. אך אם ישן על אצילי ידיו וכד' אינו מברך ברכות התורה עד שיעלה עמוד השחר כדין אדם שלא נרדם כלל ואף שישן כמה שעות, שמאחר וישן בצורה כזו אין זה אלא שנת עראי.

* מנהג הספרדים שאף מי שהיה ניעור לגמרי במשך כל הלילה מברך בעלות השחר את כל ברכות השחר וכל ברכות התורה, מלבד נטילת ידיים שנוטל ללא ברכה וברכת אשר יצר שאך במשך השנה אינו מברך אלא א"כ נזקק לצרכיו. ואף שיש מפקפקים בזה אנו לא חוששים להם בכלל שבמקום מנהג לא חוששים לסב"ל.

* מי שלא ישן בלילה שנת קבע אין לו לברך ברכות התורה אלא לאחר עלות השחר וזמן זה הוא כשבעים ושניים דק' זמניות קודם הנץ (שהשנה זה יוצא בשעה 4:08 דק') ומה שנכתב בחלק מהלוחות זמן אחר אינו כדעת מרן שקיבלנו הוראותיו.

* העוסקים בתורה בלילה ושותים מדי פעם תה או קפה וכד' אינם צריכים לברך אלא בשתייה הראשונה ותו לא, ואף שמאז ועד סוף הלילה עוברים כמה וכמה שעות אין בכך כלום מכיוון שכך היתה דעתם מלכתחילה, אלא אם כן יצאו לרשות הרבים שאז חוזר ומברך אפי' שיצא לרגע אחד ששינוי מקום מחייב בברכה שנית ללא קשר לזמן.

* יתגבר כארי ולא יתן שינה לעניו בזמן קריאת שמע ותפילה בפרט לא בקריאת עשרת הדברות שחז"ל הפליגו מאוד בשבחם כמובא בילקוט (יתרה) "אמר הקב"ה לישראל בני היו קוראים פרשת עשרת הדברות בכל שנה ושנה ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלים את התורה".

* אף שנהגו בהרבה קהילות לעמוד בקריאת עשרת הדברות מ"מ הזהיר רבות מורנו ורבנו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל להימנע ממנהג זה, וכמו שהזהיר רבנו הנשר הגדול הרמב"ם בתשובותיו שדבר זה יכול לגרום לחיזוק המינים רח"ל שטועים ומטעים שרק עשרת הדברות ניתן מן השמים ואנו מאמינים בני מאמינים שהתורה כולה נתונה מהשמים.

* מנהג ישראל לקשט את בית הכנסת בחג השבועות בפרחים וענפי אילנות, והטעם לקישוט בפרחים הוא לזכר הר סיני שהיה יבש וצחיח כמדבר והקב"ה הצמיח בו פרחים לכבוד מתן תורה והטעם לקישוט בענפי אילנות בגלל שבחג השבועות נידונים על פירות האילן.

* יש להזהר ולהזהיר מאוד לא לקטוף פרחים ממקומות פרטיים עבור קיום מנהג זה שכבר העידו חז"ל שעוון גזל מקטרג בראש, ובפרט יש להזהיר את הילדים הקטנים בזה שהנסיון הוכיח שילדים שהורגלו בקטנותם לפשוט ידיהם בגזל קשה להם מאוד לפרוש ממנו בגדלותם רח"ל.

* מנהג ישראל לאכול מאכלי חלב בחג השבועות וכמה טעמים נאמרו לכך, טעם אחד- לרמוז על מה שאמר הכתוב על התורה 'דבש וחלב תחת לשונך', טעם שני- שביום זה נצטוו על כשרות המאכלים ולכן לא יכלו לבשל בשר בכליהם הישנים ומחוסר ברירה אכלו מאכלי חלב ביום זה.

* אף שנהגו לאכול מאכלי חלב יש להזהר לאכול בשר גם בחג, שאמרו חז"ל אין שמחה אלא בבשר, ומי שיש ביכולתו יזהר מאוד לקיים מצווה זו בבשר בהמה דווקא.

* היהור לשמח אף את אשתו וילדיו בחג וכמו שאמרה תורה 'ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך' ומזה למדו חז"ל שחייב האדם לשמח את אשתו ובניו ברגל כל אחד לפי הראוי לו, את אשתו ישמח בבגדים ותכשיטים ואת ילדיו בחטיפים וכד'.

* היהור אדם לשמח את העניים והנדכאים שאין להם מספיק בכדי לשמח את עצמם, ובזהר הקדוש הזהיר שמי שמקיים בעצמו שמחת החג ולא משמח את העניים ברגל עליו הכתוב אומר 'וזריתי פרש על פניכם' רח"ל.

* נהגו ישראל לקרא מגילת רות בחג השבועות ומ"מ אנו הספרדים צריכים להזהר מאוד לא לטעות ולא לברך על מקרא מגילה זו כמנהג חלק מבני אשכנז והמברך על כך לדעת מרן השו"ע מברך ברכה לבטלה.

* מנהג טוב לקרא תהילים בחג השבועות שהוא יום לידתו ופטירתו של נעים זמירות ישראל דוד המלך ע"ה וזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

שבת שלום וחג שמחה.

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית סוף" ומחבר סדרת הספרים "נר לגליל" ועוד...

משמעות שתי הדברות הראשונות

אמר לי אדם: "תפילותי אינן מתקבלות וזה מייאשני מלהמשיך להתפלל. מהי בעייתך?"

עניתי: "כנראה אתה מבקש שתזכה בלוטו, שתהיה לך דירה מרווחת או שילדיך יתחתנו תכף ומיד, וזו טעות. עליך להבין את הצורך בתפילה גם בדברים הקטנים של החיים. כשתעמוד בבוקר, תתפלל לקב"ה שתהיה לך 'סייעתא דשמיא' בדברים הקטנים, שלא תהייה הפרעות בהליכה לכולל או לעבודה, בקניית דבר מה. בכל פעולה שגרתית תבין את הצורך בתפילה, ואז תראה סייעתא דשמיא נפלאה! על ידי שתרכוש אמונה בדברים הקטנים, תוכל להתפלל בקלות גם על הדברים הגדולים והמעיקים. מדוע אתה מתייאש מהתפילה? חסרה לך האמונה בנגישות הפשוטה לקב"ה." הקב"ה השמייע לנו שתי דברות במעמד מיליונים בהר סיני. את יתר הדיברות כבר לא יכולנו לשמוע, כפי שאמרנו למשה רבינו: "דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלוקים פן נמות". מה מונח בשתי הדברות?

בדיברת הראשונה - "אנוכי ה' אלוקיך" - הקב"ה אומר לנו: תדעו שאני הוצאתי אתכם ממצרים וקרעתי לכם את הים, אני הריבון והכוח של העולם. מה אומרת הדיברת השנייה - "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני"? אל תדברו עם אף אחד, רק איתי! שלא יהיה אמצעי בינינו.

לעתים אתה מדבר עם אדם שהוא כלל לא איתך, אלא חושב על דברים אחרים. ואילו כאשר אתה מדבר עם הקב"ה, כל כולו מקשיב. אין קרוב לאדם מאשר הקב"ה. לכן ה' רוצה מאתנו שנתפלל אליו על כל פרט, שנחוש את אמיתות בלעדיותו.

כאשר בפרטים היומיומיים נדמה לאדם שהרבה יותר קל להשיג את מבוקשו ממישהו, ומנטרל בכך את כוחו של הקב"ה, הוא כעובד לשמש ולירח. מה זו בעצם עבודה זרה? מניחים את הקב"ה בצד, ועובדים לשמש או לירח כדי שנקבל את ההשפעות הנצרכות דרך אמצעי. והיאך ירצה האדם שתתקבל תפילתו בעניינים גורליים כאשר הסיבות הטבעיות אינן קיימות? הלא יאמר לו הקב"ה: אתה פונה אלי רק כאשר הסיבות הטבעיות נעדרות, ואילו כאשר הן ישנן, אתה פונה אליהן ולא אלי... היכן אמונתך? מותר לנו להשיג דברים בדרך טבעית, רק כאשר אנחנו מתייחסים לקב"ה כעיקר, ויודעים שהכל תלוי ברצונו. אדרבה, רצון הקב"ה שלא נסמך על הנס, בגלל הגזירה שנגזרה על האדם "בזעת אפך תאכל לחם". תביא את לחמך דרך "עשר מלאכות בפת", ועם זאת תלך באמונה ש"החריצות שקר והגזירה אמת", וזה התיקון לחטא אדם הראשון.

למשל אם אישה תקום בבוקר, ותתפלל שילדיה יהיו ממושמעים, שהבישול יצליח, שהכל ילך כשורה, אין לה מושג איזו 'סייעתא דשמיא' תראה! וזה מה שיביאה להאמין באמת בתפילתה גם על הדברים הגדולים.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יורש סוכו אתגרים בחינוך ומנחה תכנית קידוח שקופים ברדיו 'קול חי'

הנושם והמונשם והביקורת

צפצוף המכשירים הרפואיים מילא את חלל החדר. הרופא המסור עקב במבט דאוג אחר החולה ששכב במיטה מחוסר הכרה, מסדר בעדינות את הצינורות הרבים שליפפו את גופו המיוסר. לפתע התעורר החולה ופקח את עיניו. הרופא נשם לרווחה אך לא הסיר את עיניו ממכונת ההנשמה. "איך אתה מרגיש, חנוך?" "אה... בסדר, קצת חלש..." "עצום את עיניך עליך לנוח. מחר בבוקר תאזור מעט יותר כח". הבוקר האיר ומצבו של חנוך השתפר פלאים אך חייו עדיין תלויים היו במכונת ההנשמה וברופא שממד דרוך 24 שעות סביבו. 'תשמע, לא נוח לי עם הצינורות האלו, למה אתה לא מנתק אותם?' הרופא הביט בחולה בעיניים טובות ולא ענה דבר. לא רצה לאמץ את רגשותיו יתר על המידה. אך מיום ליום הלכו תלונותיו של החולה וגברו 'למה אתה לא מקשיב לי?' 'אתה לא חושב שהצינור הזה מיותר?' 'תנמיך בבקשה את צפצוף המכשירים, זה מפריע לי!' כך עברו טענותיו של החולה משלב לשלב עד שיום אחד, לא פחות ולא יותר התעצבן החולה על הרופא ונתן לו סטירה הגונה. הרופא ההמום שמשקפיו התעופפו נתן את עיניו בחולה ואמר: "אתה לא מתבייש? אתה יודע שאני הוא זה שמחזיק אותך בחיים עם מכונת ההנשמה עליה אני שוקד יומם ולילה? אתה יודע שאם לא אני, אתה היית מאבד את חיך כבר לפני חודש?.."

איך אתה לא מתבייש?!...!"

ומהמשל נמשל: בשעה שעמדו ישראל לקבל התורה אמר להם הקב"ה: 'אני נותן לכם תורת-י הביאו לי ערבים טובים שתשמרוהו. אמרו 'אבותינו ערבים' ולא קיבל. 'באינו ערבים' ולא קיבל. עד שאמרו 'בנינו ערבים' אמר הקב"ה: 'הא דואי ערבים טובים! על ידיהם אתננה לכם. כמה אנחנו גאים בתורתנו, בלימודינו ובגאונותנו. הקמנו ישיבות, חיברנו ספרים, עוד נמלא את בתי המדרשות כל הלילה בחג השבועות. כמה אנו גאים בעצמנו! אך דווקא מתוקף תורתנו לא פעם אנו מבקרים קשות את הילדים שלא לומדים. אנו גוערים, מענישים, ואפילו מכים ולעייתים שוכחים שבצעם בזכותם אנחנו קיימים! אם לא הם- אנחנו לא היינו כאן הלילה! ולא רק תורה לא היינו מקבלים, אלא אף חיים! שהרי אם לא הם- 'שם תהא קבורתכם'. מה אנחנו חושבים על אותו חולה שסטר למנשמימו? ומה אינתו?... האם אין אנו גוערים באלו שבזכותם אנו חיים? בזכותם אנו לובשים פראק ומנהיגים תלמידים?... אז בליל שבועות- כשנשב ונלמד בהתלהבות- אם נראה אותם מתרוצצים פנימה והחוצה מטפטפים כוסות קפה ומפוררים רוג'ל פריך- שנייה לפני שאנו גוערים בהם, נזכור שכל הלילה הקדוש הזה- מתן תורה שלנו - בזכותם הוא! הם הערבים שבזכותם בכלל קיבלנו את התורה!

חג שבועות

הרה"ג משה ווש שליט"א
רב מחלכות ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והסוּן נהריה

חג שבועות-מדור לדור

לפי ספרי היובלים (ו טו-כב), הרי חג שבועות הראשון, בתולדות העולם בכלל. נחגג על ידי נח הצדיק ובניו. זכור לברית הקשת בענן, שנקבעה בין הקב"ה לאנושות. לאור זאת. נקבע החג-כחג לדורות: "ויתן לנו ולבנינו אות. לבל יהיה עוד מבוול על הארץ. את קשתו נתן בענן לאות ברית עולם. לבל יהיו עוד מי המבוול על הארץ לשחתה כל ימי הארץ. ע ל כן. הוקם ויתב בלוחות השמים כי יעשו את חג השבועות בחודש הזה פעם בשנה-לחדש את הברית בכל שנה ושנה. ויעש כל החג הזה בשמים מיום הבריאה עד ימי נח עשרים וששה יובלות וחמישה שבועות שנים...וישמור אברהם לבדו ויצחק ויעקב שמרוהו כי בניו הם עד ימיך ובימיך שכחו בני ישראל עד אשר חדשתים בהר הזה. ואתה צו את בני ישראל ושמרו את החג הזה בכל דורותיהם למצוה להם יום אחד בשנה. בחודש הזה יחגו בו. כי חג השבועות הוא חג הבכורים הוא משנה חג הוא. ומשנה משפט החג הזה ככתוב וחרות בו תעשהו. כי כתבתני בספר התורה הראשון, אשר בו כתבתני לך לעשותו במועדו-יום אחד בשנה. וקרבנו אמרת לך. למען יזכרוהו בני ישראל ועשהו לדורותם בחדש הזה-יום אחד בכל שנה ושנה" וגם בימי אברהם אבינו ע"ה-המשיך במסורת של נח הצדיק וחגג גם הוא יחד עם בניו ובני משפחתו. את חג השבועות-חג הבכורים-"בשנה החמישית, בשבוע הרביעי ביובל ההוא. בחודש השלישי, בחצי החודש, עשה אברהם חג בכורי קציר הקמה. ויקרב מנחה חדשה על המזבח, ראשית התבואה להקב"ה ומנחתה ונסכיהם העלה

למזבח על הקטורת", (ספר היובלים טו, א-ב).
"...ויבוא יצחק וישמעאל מבאר שבע. לחוג את חג השבועות והוא חג הביכורים, אל אברהם אביהם וישמח אברהם כי באו שני בניו....ותעש רבקה עוגות חדשות מהיבול החדש ותתן ליעקב בנה להביא לאברהם אביו, מראשית פרי האדמה..."
משתמע כי מסורת החג עברה מנח הצדיק לאברהם אבינו ומכאן ליצחק בנו. ומשם עברה ליעקב אשר גם הוא חגג את חג הביכורים.
"ויקם ישראל מחברון מביתו. בראש החודש השלישי וילך בדרך באר-שבע ויזבח זבחים לאלוקי אביו יצחק. בשבעה לחודש הבא....ויעש חג קציר הביכורים מתבואה ישנה, כי אין בכל הארץ כנען, מלא החפץ זרע בארץ, כי היה הרעב ההוא לכל החיה והבהמה והעוף והאדם".
"וילך ראובן בימי קציר חטים, וימצא דודאים בשדה"(בראשית ל, יד)-המקרה אירע לפי המפרשים, בערב חג השבועות ואילו לאה התעברה בליל שבועות, ובישכר שהוא כידוע סמל לימוד התורה:-"וילך ראובן שזה היה ערב שבועות ובלילה ההוא-ליל שבועות, נתעברה לאה וילדה אחרי כן את יששכר",

בזכות חג מתן תורתנו (שבועות)שנזכה במעלות התורה.ולשמוח ביום הזה.כתב השל"ה הקדוש(מסכת שבועות):.חייב אדם לשמוח בזה החג ביותר כי הוא שזכינו בו לכתת תורה..... והשמחה אשר ישמח תהיה שמחה רותנית, על מנת לקיים" והגית בו יומם ולילה".-כי היום הקדוש הזה הוא יומא דדינא.

העלון להצלחתם של: חנה בת רונית- הצלחה בכל, אודיה בת אורה- החלמה מהירה, אוריה בת אביגיל- זיווג הגון, אחיאל בן אור חיה- בריאות הנפש והגוף, ברכה בת סופה- זיווג הגון, דבי דבורה יעל בת צפי ציפורה- זיווג הגון, דוד בן טובה- כל הישועות, דינה בת יהייה- רפואה שלמה.

מוזמנים הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושגורים מלאים

בחסדך בטחתי

העברת ביקורת בדרך נכונה

כדי להעביר בקרת בלי לכעס מומלץ שיבחר לו חבר רחמן, יספר לו את פרטי המקרה וידון עמו על דרכי העברת הדברים לאשתו או לילדיו או לתלמיד שצריך לקבל בקרת. כיון שמוציא את הדברים החוצה, כבר נרגע במעט כמו שכתוב (משלי יב, כה): "דאגה בלב איש ישיחנה". חברו הרחמן בודאי ידע להרגיע את כעסו הפנימיים, וכך בעזרת השם הוא יצליח למתן את דבריו ולא יפגע בצד השני.

העצה החשובה ביותר היא לקבע בכל יום למוד קבוע בנושא עבודת המדות כגון הענוה, הכעס והשמחה. בזמן הלמוד יפנים את גנות הגאווה והכעס ואת שבח הענוה והסבלנות והדרכים להגיע למדות נשגבות אלו, ולאחריהם תכנס בלבו שמחה אמיתית כמו שאסביר בפרק "השמחה".

דמיונות!

הרב וולבה זצ"ל היה מבין גדול בנפש האדם, וכותב הוא בספרו "עלי שור" דרך מיוחדת בטטול מדת הכעס, ואלו הם דבריו:

"הכעס נובע מציור של תגובה המטבע בנפשו של האדם במקרה שיכעיסו אותו בדבור או במעשה".

פרוש דבריו, שלכל אדם יש בדמיונו דרך שבה הוא חושב שצריך להגיב על דברים מסימים. אם יקבל מחמאה, חושב בדמיונו שהוא יחייך ויאמר תודה, ואם יקבל תוכחה או שיפגעו בכבודו, הוא רואה בדמיונו איך הוא מפשיל את שרוליו ודופק על השלחן ומקים קול צעקה גדולה. ישנם יהודים שטוענים: אני יוצא עדה מסוימת, ואנחנו כעסנים, וכך פוטרם הם את עצמם מעבודה על מדה מגנה זו.

אם אדם היה רגיל לראות בביתו שכשאביו אינו מקבל את מבקשו, מיד דופק בעזו על השלחן ומרים את קולו ותכף מקבל את מבקשו, מיד חושב בלבו: "גם אני אגיב כך ואקבל את כל מבקשי". כך הוא גדל כשבדמיונו מונח שבכל פעם

שיעברו על רצונו, יכעס ויצעק ואז יסתדרו הדברים.

על פי דרך זו כותב הרב וולבה זצ"ל: אם נשנה את הדמיון שנמצא בקרבנו, נקח את דמיונו לטיול, ונציר איך שמישהו בא אלינו בטענות או פוגע בנו, תגובתנו אליו תהיה רגועה ושמחה.

אדם ידמין במחשבתו שחוזר מהכולל או מהעבודה, והוא מוצא שהבית לא נקי או מסדר ואין אוכל מבושל. הוא מוגיב לאשתו בחיוך ובהבנה, כנראה מתוך לחץ עבודות הבית היא לא הספיקה...

כמו כן ידמין איך שבשעת נהיגה, נהג מסים עקף אותו בפראות, והוא מקבל את הדברים בשלות נפש, וכי מה יעזר לו להתעצבן?

וכך בכל נקדה בחיינו שאנו יכולים להגיע בה לידי מדת הכעס, נדמין את עצמנו נמצאים בה ומגיבים בצורה שקולה ומתונה (בדמיון) עם הבנה רבה לצד השני.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

ניתן להאזין לשיעורים מלאים ולחיזוק יומי של הרב יגאל כהן שליט"א
***5293 בשלוחה 8<13**

תהילה ל. מספרת:
*חיבתי אירימ האלק 6 לנימ אפרי האון
כא חברותי בכתבי נאואות צם אירימ ואני צדיין מחכב ומחכב
צברתי מסך טיפוליים מאכזבים אלא כא תוצאה.
במלאתנו אני ובצולי לקבל צו צמאיוני אימוד 2 בכות האלון פרוץ
אז צהר צאון רה ובתמלכנו בבאורות טובות ב"ב.*

מצפה לישועה??
הצטרפו עכשיו ללימוד 2 הלכות בשמירת הלשון
« בקו 'הליכות בית מרן *5293 שלוחה 12 >>>

לקוראי עלון 'בית מרן'
עקב חג השבועות החל במוצש"ק העלון הבא יצא אי"ה
בפרשת שלח לך
בתפילת לנצב לקבל את פתור מנתק למחב ולאמות נפול

התחדשנו!!! 5 דקות של הלכה יומית
בקו הליכות בית מרן מפי הרב אברהם דניאל שליט"א
האזינו עכשיו ב- *5293 שלוחה 4<2

העלון להצלחתם של: הודיה בת אורה ושלמה בן אבגיל - הצלחה בכל, חגי בן סולי - הצלחה בלימודים, חגי יוסף בן אודיה - רפואה שלמה, חן אסתר ב דליה - הצלחה בכל, יואעד בן יעל - הצלחה, בריאות וחזרה בתשובה, יוסף בן חגית - כל הישועות, יוסף בן מרים - הצלחה בכל, יוסף בן פרלה - רפואה שלמה, יניב יצחק בן שרה - פרנסה טובה, מאיר בן איז'ה - רפואה שלמה.